

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för svenska språket

1SS100 Svenska som andraspråk, grundkurs, 30 högskolepoäng

Swedish as a second language, basic course, 30 credits

Huvudområde

Svenska som andraspråk

Ämnesgrupp

Svenska som andraspråk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2009-06-16

Senast reviderad 2017-10-25 av Fakulteten för konst och humaniora. Revidering av betygskriterier.

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2018

Förkunskaper

Grundläggande behörighet.

Mål

Övergripande mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- redogöra för aktuell svensk migrationspolitik samt aspekter på kulturmöten,
- redogöra för språkutveckling i ett andraspråksperspektiv,
- utföra språkliga analyser av andraspråksinlärares språkutveckling

Delkurs 1. Migration och kulturmöte 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- redogöra för orsaker till och effekter av migration och specifikt om invandringen till Sverige, framför allt efter andra världskriget
- redogöra för den svenska invandrings- och invandrar/integrationspolitikens förändringar ur ett historiskt och samtida perspektiv
- redogöra för hur kulturella och religiösa yttringar styr individens sätt att leva, reflektera och fungera i samhället.

Delkurs 2. Språk, språkinläring och andraspråksundervisning 7,5 hp

Delkurs 2. Språk, språkinläring och andraspråksundervisning, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- redogöra för hur andraspråksinläring i jämförelse med ett förstaspråk går till
- redogöra för grundläggande begrepp inom andraspråksforskningen
- redovisa för aktuell svensk och utländsk andraspråksforskning
- redogöra för hur undervisningen i svenska som andraspråk kan utformas.

Delkurs 3. Grammatik och semantik i ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- analysera det svenska språkets grammatiska struktur i ett andraspråksperspektiv med avseende på ordklasser, ordböjning och syntax
- tillämpa dessa kunskaper genom att göra enklare grammatiska analyser och beskrivningar av andraspråkinlärares muntliga och skriftliga produktion.

Delkurs 4. Fonetik och uttalsundervisning, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- redogöra för grunderna i svensk fonetik
- redogöra för svenskans ljudstruktur och prosodi i ett kontrastivt perspektiv
- identifiera och problematisera uttalsundervisningens didaktik

Innehåll

Kursen som helhet innehåller perspektiv på svenska som andraspråk inom områden som rör migration och kulturmöten, men också didaktiska perspektiv på språkinläring och andraspråksundervisning. Grammatik, semantik och fonetik är tre andra kunskapsområden som ingår i kursen.

Deltagande i gruppdiskussioner och seminarieövningar är obligatoriskt.

Delkurs 1. Migration och kulturmöte, 7,5 hp

I kursen läggs stor vikt vid kunskap om och förståelse för människors olika livsvillkor. Vidare behandlas olika kulturmönster och deras betydelse för kommunikationen i ett mångkulturellt samhälle samt betydelsen av såväl etnisk som religiös grupptillhörighet för individens identitetsutveckling. Svensk invandringspolitik och integrationspolitik under efterkrigstiden och fram till nutid studeras. Härvid diskuteras orsaker till migration samt dess politiska, juridiska, ekonomiska och sociala effekter. Lagstiftning och beslutsfattande myndigheters roll belyses i ett historiskt och samtida perspektiv. I kursen läses ett antal skönlitterära verk som speglar migration och flyktingskap.

Delkurs 2. Språk, språkinläring och andraspråksundervisning, 7,5 hp

I delkursen utvecklar de studerande grundläggande kunskaper om språk, språkutveckling och språkinläring ur ett andraspråksperspektiv. I kursen behandlas flerspråkighet och språkets betydelse för individen samt sociolingvistiska och sociokulturella perspektiv på andraspråksanvändning. Delkursen ger också en introduktion till andraspråksundervisningens didaktik. Olika undervisningsformer och arbetssätt belyses med utgångspunkt i gällande styrdokument.

Delkurs 3. Grammatik och semantik i ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp

Kursen ger grundläggande kunskaper om grammatik och semantik med betoning på ett andraspråksperspektiv. Genom praktiska övningar tränas studenternas förmåga att förstå andraspråks elevernas språkutveckling.

Delkurs 4. Fonetik och uttalsundervisning, 7,5 hp

I kursen utvecklar de studerande grundläggande teoretiska och praktiska kunskaper i allmän fonetik. Huvudvikten läggs vid de svenska språkljudens produktion och perception. Svenskans fonologi och prosodi jämförs med andra språk i syfte att lyfta fram likheter och skillnader mellan olika språk. Speciella svårigheter i svenskans uttal lyfts fram och diskuteras i ett didaktiskt perspektiv.

Undervisningsformer

Undervisningen sker i form av föreläsningar samt obligatoriska gruppdiskussioner och seminarieövningar. När kursen ges som nätbaserad deltidskurs ges undervisningen företrädesvis med stöd av webbaserad lärplattform.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart.

Delkurs 1 Migration och kulturmöten examineras genom skriftlig salstentamen.

Delkurs 2 Språk, språkinläring och andraspråksundervisning examineras genom muntliga och skriftliga uppgifter samt skriftlig salstentamen.

Delkurs 3 Grammatik och semantik i ett andraspråksperspektiv examineras genom muntliga och skriftliga uppgifter samt skriftlig salstentamen.

Delkurs 4 Fonetik och uttalsundervisning examineras genom muntliga och skriftliga uppgifter samt skriftlig salstentamen.

Studerande som inte godkänts vid ordinarie examinationstillfälle ges möjlighet till

omexamination i enighet med universitetets lokala regler.

Delkurser omfattande minst 22,5 högskolepoäng måste ha betyget Väl godkänd för att slutbetyget ska bli Väl godkänd.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering. Resultat och analys av kursvärderingen ska återkopplas till de studenter som genomfört kursen och de studenter som deltar vid nästa kurstillfälle.

Kursvärderingen genomförs anonymt. Kursvärderingen arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Delkurs 1. *Migration och kulturmöte*, 7,5 hp

Bakhtiari, Marjaneh. 2006. *Kalla det vad fan du vill*. Ordfront. 298 s. ISBN 978-91-7441-968-9

Blanck, Dag. 2014. A Mixture of People with Different Roots: Swedish Immigrants in the American Ethno-Racial Hierarchies. I: *Journal of American Ethnic History*. Vol 33, number 3. 17 s.

Elmeroth, Elisabeth & Häge, Johan. 2016. *Flyktens barn – medkänsla, migration och mänskliga rättigheter*. 2 uppl. Studentlitteratur. 120 s. ISBN 978-91-44-11418-7

Hansson, Lars. 2017. Att producera disciplinerade amerikaner och skötsamma svenskar... Ford English School för invandrare jämförd med Svenska för Invandrare. *Emigranternas Hus skriftserie 1*. Göteborg

Hansson, Lars. 2010. Den glömda utvandringen i nytt ljus. I: *Samhällshistoria i fokus, vänbok till Lars Olsson*. Big bad Books, Malmö 2010. 7 s.

Hansson, Lars. 2008. Vägen till glasriket. I: Lundberg, Svante. & Platser, Ellinor. *Efterfrågad arbetskraft*. Växjö. 27 s.

Harrison, Dick. 2016. *Alla tiders migration. Immigrationens betydelse för Sveriges utveckling och välbefinnande*. Statens offentliga utredningar. Delegationen för migrationsstudier. 51 s. ISBN: 978-91-88021-10-6

Moberg, Vilhelm. Valfri utgåva. *Invandrarna*. Bonnier.

Moberg, Vilhelm. Valfri utgåva. *Nybyggarna*. Bonnier.

Moberg, Vilhelm. Valfri utgåva. *Sista brevet till Sverige*. Bonnier.

Moberg, Vilhelm. Valfri utgåva. *Utvandrarna*. Bonnier.

Phillips, Tove. 2014. *Etnicitet och kulturmöten*. Gleerups. 215 s. ISBN 978-91-40-67832-4

Tamas, Gellert. Valfri utgåva. *Lasermannen – en berättelse om Sverige*. Ca 300 s.

Åmark, Klas. 2013. Swedes and the refugees 1933-45. I: Byström, M. & Frohnert, P. *Reaching a State of Hope. Refugees, Immigrants and the Swedish Welfare System 1930-2000*. Nordic Academic Press. 15 s.

Av institutionen tillhandahållet material. Ca 200 s.

Delkurs 2. *Språk, språkinläring och andraspråksundervisning*, 7,5 hp

Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.). 2013. *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. 2 uppl. Studentlitteratur. Ca. 315 s. ISBN 978-91-44-07065-0

Kästen-Ebeling Gilda & Otterup, Tore (red.). 2014. *En bra början – mottagande och introduktion för nyanlända elever*. Studentlitteratur. 164 s. ISBN 978-91-44-08486-2

Skolverket. 2011. *Läroplan Modersmål för grundskolan*. s. 87–99. 12 s. ISBN 978-91-38325-41-4

Skolverket. 2011. *Kursplan Modersmål för gymnasiet*

Skolverket. 2012. *Utbildning i svenska för invandrare. Kursplan och kommentarer*. 51 s. ISBN: 978-91-87115-64-6

Skolverket. 2011. *Läroplan Svenska som andraspråk för grundskolan*. s. 239–257. 18 s. ISBN 978-91-38325-41-4

Skolverket. 2012. *Läroplan Svenska som andraspråk för gymnasiet*. s. 182–202. 20 s. ISBN 978-91-38325-94-0

Av institutionen tillhandahållet material. Ca 200 s.

Delkurs 3. Grammatik och semantik i ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp

Ballardini, Kerstin, Stjärnlöf, Sune & Viberg, Åke. 1986. *Mål: svenska som främmande språk. Svensk grammatik: svensk grammatik på svenska*. Natur & Kultur. 171 s. ISBN 91-27-50149-3

Ekberg, Lena. 2013. "Grammatik och lexikon i svenska som andraspråk på nästan infödd nivå". I: Hyltenstam, Kenneth. & Lindberg, Inger (red.). *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. 2 uppl. Studentlitteratur. 17 s. ISBN 978-91-44-07065-0

Ekerot, Lars-Johan. 2011. *Ordföljd, tempus och bestämdhet: föreläsningar om svenska som andraspråk*. Gleerups. Kapitel 1-4,7. 105 s. ISBN 91-40-67153-4

Flyman Mattsson, Anna & Håkansson, Gisela. 2010. *Bedömning av svenska som andraspråk. En analysmodell baserad på grammatiska utvecklingsstadier*. Studentlitteratur. 81 s. ISBN 978-91-44-05820-7

Josefsson, Gunlög. 2010. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare*. Studentlitteratur. 150 s. ISBN 978-91-44-05204-5

Josefsson, Gunlög. 2009. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare. Övningar med facit och kommentarer*. 2. uppl. Studentlitteratur. 205 s. ISBN 978-91-44-05205-2

Av institutionen tillhandahållet material. Ca 150 s.

Delkurs 4. Fonetik och uttalsundervisning, 7,5 hp

Abrahamsson, Niclas. 2013. Fonologiska aspekter på andraspråksinlärning och svenska som andraspråk. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.). *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. 2 uppl. Studentlitteratur. 28 sidor.

Bodén, Petra. 2007. "Rosengårdssvensk" fonetik och fonologi". I: Ekberg, L. (red.). *Språket hos ungdomar i en flerspråkig miljö i Malmö*. Småskrifter från Nordiska språk vid Lunds universitet. Nr 27. 47 sidor. Tillhandahålles som pdf-fil.

Boyd, Sally & Bredänge, Gunlög. 2013. *Attityder till brytning – exemplet med utländska*

lärare i svenska skolor. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.). *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. 2 uppl. Studentlitteratur. 20 sidor.

Bruce, Gösta. 2010. *Vår fonetiska geografi*. Studentlitteratur. Kapitel 2-5.

Munro Murray J. 2008. Foreign accent and speech intelligibility. I: *Phonology and Second Language Acquisition*. John Benjamins Publishing Company. Sidan 193-218 (25 sidor).

Zetterholm, Elisabeth & Tronnier, Mechtild. 2017. *Perspektiv på svenskt uttal. Fonologi, brytning och didaktik*. Studentlitteratur. 152 s. ISBN 978-91-44-07529-7

Didaktisk litteratur

Rosenqvist Håkan. 2007. *Uttalsboken. Svenskt uttal i praktik och teori*. Natur & Kultur. 96 sidor.

Referenslitteratur

Engstrand, Olle. 2007. *Fonetik light*. Studentlitteratur.

Garlén Claes. 1988. *Svenskans fonologi*. Studentlitteratur. Kapitel 4 och Appendix.

Johansson, Victoria, Carling, Gerd & Holmer, Arthur m.fl. 2013. *Språket, människan och världen: människans språk 1-2*. Studentlitteratur. Kapitel 6.

Riad, Tomas. 2014. *The phonology of Swedish*. Oxford Linguistics.

The World Atlas of Language Structures online, <http://wals.info/>

Av institutionen tillhandahållet material. Ca 50 s.